

Nagy Tamás – Virág Barnabás

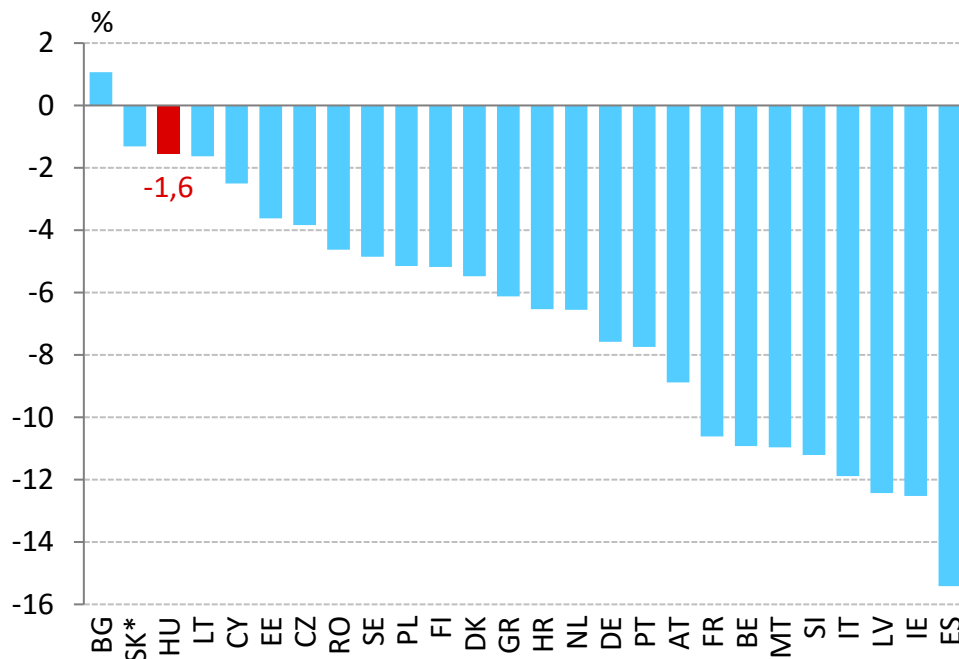
Minden eddigi számításnál kedvezőbb lehet a moratórium meghosszabbításának hatása

A járvány második hullámának megjelenésével bizonyossá vált, hogy a gazdasági kilábalás elhúzódó folyamat lehet. Az elhúzódó gazdasági védekezés részeként a kormány már múlt hét végén a moratórium célzott meghosszabbításáról döntött. A döntés óta számos becslés látott napvilágot az intézkedés várható hatásáról. Az MNB rendelkezésére álló részletes adatforrások alapján minden eddigi várakozásnál nagyobb lehet intézkedés hatása. A hosszabbítás potenciálisan több, mint 800 ezer lakossági ügyfelet érinthet, miközben a magyar vállalkozások és családok 2021 első felében mintegy 600 milliárd forintnyi törlesztőtehertől is mentesülhetnek.

A koronavírus járvány első hullámával szembeni védekezés egyik legfontosabb lépése a moratórium bevezetése volt. Az intézkedés közel 1,6 millió lakossági és 60 ezer vállalati adóst érint jelenleg, és becslésünk szerint akár 2000 milliárd forint elkölthető jövedelmet hagyhat az ügyfeleknél 2020 végéig. A koronavírus okozta kedvezőtlen gazdasági helyzetből történő kilábalás a második hullám megjelenésével elhúzódó folyamat lesz. Ezt felismerve a Kormány a moratórium célzott meghosszabbításáról döntött.

A moratórium makrogazdasági szinten is éreztette pozitív hatását. A vártnál gyengébb GDP adatok ellenére a hazai lakossági fogyasztás nemzetközi összevetésben is kedvezően alakult az első félévben. A lakossági fogyasztás az első félévben mindössze 1,6 százalékkal mérséklődött hazánkban, amely Bulgária és Szlovákia után a harmadik legjobb érték az EU tagállamok körében.

A lakosság fogyasztásának változása 2020 első félévében az előző év azonos időszakához viszonyítva

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. *Szezonálisan igazított adatok alapján. A lakosság fogyasztása tartalmazza a nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatást. Forrás: Eurostat

Annak érdekében, hogy a 2021. január 1-től fél évig folytatódó, célzott moratórium potenciális gazdasági hatásait felmérjük, fontos az intézkedéssel érintett adósok körének pontos vizsgálata. Az erre vonatkozó becslések az elmúlt napokban több forrásból is megjelentek. A Magyar Nemzeti Bankban rendelkezésére álló részletes adatbázisok alapján a meghosszabbított moratórium hatásairól az eddigieknél is pontosabb képet kaphatunk.

Potenciálisan több mint 800 ezer lakossági ügyfél, közel 1800 milliárd forint hitel

A moratórium 2021. január 1-jét követő meghosszabbítása tekintetében még számos pont a részletszabályozás tárgya, ugyanakkor feltételezve, hogy a jelenleg is moratóriummal élő ügyfelekre vonatkozik majd, vagy csak ők veszik igénybe annak lehetőségét, becslésünk szerint a lakossági szegmensben automatikusan **jogosulttá válik mintegy 841 ezer banki ügyfél**, akik közül:

- **Gyermekek nevelők:** a moratóriummal élők 33 százaléka (528 ezer fő); a lakáshittel is rendelkezők aránya 9,2 százalék (mintegy 148 ezer fő).

- **Nyugdíjasok:** a moratóriummal élők 14,5 százaléka (233 ezer fő) 65 év feletti. Ezen ügyfelek szerződéseinek jelentős részét teszik ki a nagyszámú, de kisösszegű folyószámla és hitelkártya ügyletek, így a lakáshitellel is rendelkező nyugdíjasok aránya az összes moratóriummal élő adóson belül csak mintegy 2 százalék (34 ezer fő).
- **Munkanélküliek:** a moratóriummal élők 4 százaléka (64 ezer fő).
- **Közfoglalkoztatottak:** a moratóriummal élők 1 százaléka (16 ezer fő).

Mindezek alapján a jelenlegi moratóriumos hitelállomány **potenciálisan mintegy fele, 1782 milliárd forint** maradhat továbbra is moratóriumban 2021-ben, ebből:

- a **gyermeket nevelők** hitelállománya 1205 milliárd forintot,
- a **nyugdíjasok** hitelállománya 402 milliárd forintot,
- a **munkanélküliek** hitelállománya 140 milliárd forintot
- a **közfoglalkoztatottak** hitelállománya 35 milliárd forintot tett ki.

A 2021. január-június közötti 6 hónap alatt a moratóriumos lakossági **ügyfeleknél maradó törlesztőrészlet várhatóan mintegy 215-225 milliárd forintot** tesz ki, amiből:

- a **gyermeket** nevelőknél maradhat 161 milliárd forint,
- a **nyugdíjasoknál** maradhat 30-40 milliárd forint,
- a **munkanélkülieknél** maradhat 19 milliárd forint,
- és a **közfoglalkoztatottaknál** maradhat 5 milliárd forint.

16 ezer vállalkozás folytathatja a moratóriumot

A meghosszabbított moratóriummal (jelentős bevételcsökkenéssel) érintett vállalati kör (~25 ezer vállalkozás) kérdőíves felmérésünk alapján a teljes vállalati hitelállomány 20-25 százalékaival rendelkezhet. A program célzottságára tekintettel a várható kihasználtsági arányt is figyelembe véve a moratóriumhosszabbítás becslésünk szerint legfeljebb a fennálló hitelállomány 15-20 százalékát (~20 ezer vállalkozást) érintheti. **Amennyiben a jövőre érvényes moratóriumot csak azok a vállalatok választ(hat)ják, akik jelenleg is igénybe veszik a programot, úgy az igénybevevői kör a vállalati hitelállomány 13-16 százalékát fedheti le (~16 ezer vállalkozás).**

A moratóriumhosszabbítás részvételi arányára a részletszabályok itt is nagymértékben hathatnak. Magas részvételi arány mellett ugyanakkor akár **~400 milliárd forinttal** is javíthatja a vállalati szektor likviditási pozícióját az elmaradó törlesztőrészleteken keresztül.

Szerződések száma			
	Darabszám (ezer db)	Moratóriumban lévők arányában	Összes jogosult hitel arányában
Összes vállalati	16	29%	16%
Összes lakossági	841	53%	31%
Ebből: Gyermekes	528	33%	20%
Nyugdíjas	233	15%	9%
Álláskereső	64	4%	2%
Közfoglalkoztatott	16	1%	1%
Összesen	857	52%	31%
Állományok			
	Állomány (Mrd Ft)	Moratóriumban lévők arányában	Összes jogosult hitel arányában
Összes vállalati	1200-1500	25-30%	13-16%
Összes lakossági	1782	51%	26%
Ebből: Gyermekes	1205	34%	17%
Nyugdíjas	402	11%	6%
Álláskereső	140	4%	2%
Közfoglalkoztatott	35	1%	1%
Összesen	3000-3300	~37%	~19%

Megjegyzés: Csak hitelintézeti szektor. Forrás: MNB.

A Magyar Nemzeti Bankban rendelkezésre álló részletes adatbázisok alapján tehát a moratórium célzott hosszabbítása – a korábbi becsléseket meghaladó – potenciálisan több, mint 800 ezer lakossági ügyfelet érinthet, miközben a magyar vállalkozások és családok 2021 első felében mintegy 600 milliárd forintnyi törlesztőteherrel is mentesülhetnek.

„Szerkesztett formában megjelent a portfolio.hu oldalon 2020. szeptember 26-án.”